

Mensen maken de geschiedenis

door Victor Depaepe

DEEL 8

Hyde Park (vervolg)

Het is kwart na zes in de namiddag. Ik neem nog een "opwekkertje" in de bar van het hotel en ga dan naar mijn kamer om mij nog wat op te frissen en mijn avondkledij aan te trekken, want ik heb bij het onthaalcentrum van het Grosvenor-hotel een voorbehouden plaats besteld in het Paladium Theatre, voor een life-optreden van Maurice Chevalier.

Dan brengt mij een taxi naar het Paladium, waar het volk begint toe te stromen. Het is een onbeschrijfelijke streling voor het oog om al deze mooie verfijnde vrouwenkledij te kunnen bewonderen. Maar het meest opvallend zijn de schitterende juwelen die er gedragen worden en ik maak mij de bedenking, dat er in Londen veel schatrijke mensen moeten wonen.

Maurice Chevalier bezingt het leven van Parijs in een typische sappige engelse taal. Zijn uitspraak is allerbehalve "The King's English" maar het is toch begrijpelijk voor iedereen. Het is ongelooflijk hoe hij het hart van de Londenars verovert en dat uit zich in donderderende toejuichtingen. Ook ik heb genoten van deze onvergetelijke ontspanningsavond.

Teruggekomen in het hotel, zet ik mij aan het werk voor mijn redevoering van morgen in het Hyde Park. En waarin bestaat dit voorbereidend werk? Dit is heel eenvoudig. Ik maak een plan op van de hoofdpunten van de te geven spreekbeurt. Dit is hetgeen ik steeds doe op de vooravond van een te geven speech.

In het publiek spreken zonder een blaadje voor de mond is voor mij geen probleem. Toen ik dertien jaar oud was, heb ik mijn eerste redevoering gegeven voor de vuist weg.

Van mijn dertiende tot aan mijn zeventiende was ik bij de Broeders Xaverianen te Brugge, leider van de Katholieke Studentenactie (KSA). Later in mijn beroepsleven heb ik vijf beroepsverenigingen opgericht voor de Vishandel en de Visnijverheid en heb ik er de "Koelketting" gepredikt. Het is te zeggen, de toepassing van de verkoeling van de vis vanaf het vissersvaartuig tot aan de gebruiker.

Dan ben ik overgeschakeld tot de zeevisserij van de Oostkust en heb er drie beroepsverenigingen gesticht.

Tenslotte ben ik in de politiek beland en dit alles samen heeft aanleiding gegeven tot veel spreekbeurten, vergaderingen en ontelbare persconferenties. Nooit ofte nimmer heb ik een blaadje afgelezen! Mijn ogen waren steeds op het publiek gericht en ik kon steeds mijn handen en armen gebruiken om de krachtlijnen van de spreekbeurt in gloed te zetten.

Wat de engelse taal betreft heb ik deze zeven jaar bestudeerd en op de koop toe heb ik het geluk gehad, gedurende twee jaar les te mogen krijgen van een professor van de universiteit van Oxford en van een professor van Cambridge.

Het grondplan van mijn spreekbeurt zag er uit als volgt :

1. De reden waarom Karel II die privilegiën aan de stad verleende.

De gegeven hospitaliteit van de stad Brugge ten overstaan van Karel de Tweede gedurende zijn vier jaar gevangenschap (verbanning) als

koning door Cromwell, terwijl die hospitaliteit in andere Europese steden werd afgewezen. Dank zij deze verleende hospitaliteit door de stad Brugge, heeft karel II een legertje kunnen opbouwen van huurlingen en heeft hij na vierjaar een kleine invasie in Engeland kunnen bewerkstelligen, die hem opnieuw op de troon heeft gebracht.

2. De Brugse Visserijprivilegiën werden niet opgemaakt en verleend terwijl Karel II verbannen was, maar wel degelijk nadat hij opnieuw op de troon werd gepalatst. Dit is van het allergrootste belang voor de rechtsgeldigheid van de privilegiën.

3. De Visserijprivilegiën werden bekleed met het Groot Koninklijk zegel (zie hieronder de uitzonderlijk mooie foto van het Koninklijk zegel genomen door Brusselle Brugge).

Opmerkingen : oorkonden, verdragen, privilegiën... bekleed met het groot Koninklijk Zegel, werden slechts aan steden, graafschappen... uitgereikt in Engeland, Schotland en Ierland. De stad Brugge is de enige op het vasteland en trouwens in gans de wereld, die een Groot Koninklijk Zegel heeft bekomen.

4. De inhoud van de Brugse Privilegiën.

De inhoud is overduidelijk en ondubbelzinnig : 50 Brugse vissersvaartuigen mogen ten eeuwig en dage vissen in de kustwateren van Engeland en Schotland, zolang er een Koninkrijk bestaat, met als enige voorwaarde in het bezit te zijn van een geleidebrief uitgereikt door de stad Brugge.

5. Rechtsgeldigheid van de Brugse Visserijprivilegiën.

Tot op heden is er géén enkel internationaal verdrag dat de rechtsgeldigheid van de Brugse Visserijprivilegiën heeft kunnen vernietigen, zelfs ook niet met de Conventie van den Haag van 1882.

Tot op heden is er nog nooit een sluitend bewijs geleverd dat de Brugse Visserijprivilegiën ongeldig zouden zijn.

Ze zijn geen zaak tussen Engeland, Schotland en de Belgische Staat maar wel tussen Engeland, Schotland en de stad Brugge.

Alleen Brugge zou aan die rechten kunnen verzaken en niet de Belgische Staat. Tot op heden is het in Groot-Brittannië zo geregeld dat de visserij behoort tot de "Royal prerogative".

Op dit punt is er niets gewijzigd aan de rechten van de kroon.

6. De aankondiging dat ik een vissersvaartuig gekocht heb om te komen vissen in de Engelse territoriale wateren. Dat ik op een bepaalde plaats zal komen vissen en dat ik vooraf Hare Majesteit Koninging Elisabeth II op de hoogte zal brengen per telegram, waar die plaats is, opdat men mij niet zou moeten komen zoeken, daar ik niet wens om als een piraat te komen vissen, maar als een Britse vriend die aanspraak komt maken op de visrechten van de stad Brugge, zoals bepaald door wijlen Koning Karel II.

Het einde van de redevoering moet zijn :

"I shall come fish in the territorial waters of England and nobody or nothing can stop me !".

(Ik zal komen vissen in de Britse territoriale wateren en niemand of niets zal mij kunnen stoppen).

Ziedaar dus wat ik in het Hyde Park zal vertellen. Ik ga nog eventjes de nachtportier van het hotel opzoeken en ik vertel hem mijn plan om morgen in Hyde Park te gaan spreken en vraag hem of het soms mogelijk is om een bankje op de kop te tikken.

Tot mijn verbazing antwoordt hij : "Wij hebben ons daaraan verwacht. Het ganse personeel van het hotel is op de hoogte van uw plannen en als u morgenvoormiddag van hier weggaat naar het Hyde Park, zal ik ervoor zorgen dat er een bankje af te halen is bij het onthaalcentrum."

Ik dank de man zeer hartelijk en geef hem een fikse fooi.

Na een zeer rustige nacht woel ik mij 's morgens zo fris als een gezonde vis in het water. ik lees nog eens aandachtig mijn zespuntenplan van de te geven redevoering, scheur het en werp het in de papiermand.

Ik ben niet zenuwachtig, want ik ben zeker van mijn stuk.

Met mijn twee vlaggestokken, de Brugse vlag en het bankje, trap ik het af naar de Spaeker's Corner.

Ik stel er de Brugse vlag op, ik ga op het bankje staan en een BRT-journalist duwt een micro in het borstzakje van mijn vest en daar gaat het :

" My dear British People ! ... "

Teruggekomen in het hotel Grosvenor, ligt er een boodschap voor me van de BBC. Er wordt mij gevraagd om 's voormiddags om 11 uur me aan te bieden in de studio's voor een korte ondervraging in het programma : The 12 o'clock news.

Dat heb ik dan ook prompt gedaan.

Gans de Europese pers heeft relaas uitgebracht over de Visserijprivilegiën en mijn toespraak in Hyde Park.

Het meest volledige verslag werd uitgebracht door het Burgerwelzijn. Hier volgt dan ook het artikel geschreven door L. De Schalck.

Ten strijde voor Brugse Visserijprivilegie

VICTOR DE PAEPE IN HET HOL VAN DE BRITSE LEEUW

Het heeft wellicht niemand verwonderd - zelf Victor De Paepe niet - dat zijn opmerkelijke rede voor het visrecht verleden zondag in Hyde park in keurig engels uitgesproken, af en toe door toehoorders-met-gemengde-gevoelens onderbroken werd, omdat Spaekers'corner beschouwd wordt als een spreekgestoelte waar iedereen zijn zeg of waarheid zeggen mag, mits enkele regels van welvoegelijkheid in acht te nemen tegenover het britse koningshuis. Het is 's wereld meest democratische publieke tribune. Men moet wel sterk in zijn schoenen staan omdat de toehoorders meestal geboren kritikasters zijn.

Naast uit de technische dienst voortkomende brugse vlag, waarvan de leeuw aanvankelijk van "puur vershot" op zijn kop stond, en gerecht werd door enkele heistse en Knokse croupiers die in London werkzaam waren, was Victor De paepe op een grauwgroen stoeltje van het Grosvenor-hotel geklommen om de Britten iets over hun koningshuis te vertellen. Het is een traditie in Hyde Park dat de sprekers op een verhoog staan zodat gebeurlijke beschimpingen en woordkramerijen de engelse bodem niet raken !

Brugge had het koningsschap van Engeland gered, stond op een spandoek. In plaats van dankbaarheid, ergerde een Londense kommunist zich hieromtrent en vond het jammer dat Brugge gastvrijheid had verleend aan de verbannen Karel II, die kost wat kost zijn hoofd wilde redden. Niettegenstaande Victor De paepe van meetaf aan verdacht werd van spionage voor de euromarkt en van zeeroverij, hield hij het hoofd koel en verdedigde gewiekst en met radde tong het grote privilege van 1666, waarbij vijftig Brugse vissers ten eeuwigen dage toelating kregen hun visnetten uit te werpen in de Britse territoriale wateren. Hij deed het met temperament, zodat een engels vrouwtje dat meer verstand had van kousen breien dan van politiek, durfde replikeren : "Prachtig, prachtig maar 50 is toch wat teveel !".

Met één slag en met één redevoering is het Brugse gemeenteraadslid plots in de grote aktualiteit gekomen van film, televisie en pers en heeft hij de traditionele sprekers in Hyde Park met een volle lengte verslaan. Op het ogenblik dat de Fikken met zijn vispleidooi bezig was waren nog drie andere kwasten op een boogscheut van hem aan het woord.

De paepe's redevoering was ernstiger, historisch-serieus; het was niet al kritiek of interpellatie. De konservatieve britten luisterden geamuseerd en geïnteresseerd en mevrouw P. Vandamme, die op tijd was toegekomen, een kenmerk van de familie Vandamme, spaarde haar toejuichingen niet op het ogenblik dat Victor uitriep om Brugge geografisch te situeren, dat Brugge het kloppend hart van Vlaanderen was.

Het is een zeer grote verdienste van Victor De Paepe de moed te hebben opgehaald "alléén" te verdedigen dat, wat de gemeenteraad samen niet heeft durven te ondernemen? Ze hebben hem een éénmansgevecht laten aangaan, waarvan de eerste fase nu is afgelopen en erin bestond in het hartje van London een one-man-show te brengen dat beslist weerklank heeft gevonden bij het grote publiek.

Het is meteen de inzet van een harde strijd.

Nu komt de tweede fase : de aanval !

Eind juni gaat Victor als een eenzame kruisvaarder in de britse kustwateren vissen.

Hij wenst zelfs een derde fase : het proces in een engels gerechtshof. Als ze zijn privilege niet rechtsgeldig zullen verklaren... dat de britse rechters dan maar gauw hun pruiken naar de Brugse zwanen gooien.

Union Jack en meiklokjes

Meiklokjes brachten Victor naar eigen bodem terug. Woensdagnamiddag is hij teruggekeerd zoals hij vertrokken is : met een lijnvliegtuig vanuit Raversijde en met een sportpet. Waarom onze boekancier met een sportpet vertrok ligt in het feit dat hij zijn hoed vergeten had op de begrafenis van vriend Verkest.

Maar eenmaal in London aangekomen en bij het zien van de honderden Britse functionarissen met bolhoed en regenscherm dacht hij om op Hyde Park met bolhoed te verschijnen.

Vermits hij bij aankomst een telegram naar het Brugse schepencollege had verstuurd : Ik ben goed aangekomen en zal goed mijn best doen om op diplomatische wijze de belangen van de Bruse zeevisserij te verdedigen, achtte hij het veiliger dit ouderwetse hoofddekseel achterwege te laten om het engelse volk niet in zijn eer te krenken.

Nochtans schreef de hoofdbewaker van Hyde Park naar zijn vriend senator Carpels dat het allemaal goed was, maar dat de bolhoed ontbrak ! Had ik dat geweten... zei Fikken... en de bolhoedjes kosten maar vijftig shilling...

Om zijn vredelievende bedoelingen kenbaar te maken wilde Victor De Paepe de Union Jack naast hem hangen, maar de politiekommissaris had hem dat beleefd verboden : plaats mer maar een hakenkruisvlag of een hamer en sikkel, maar de Union Jack komt er niet in... in geen enkel geval mag onze nationale vlag besmeurd worden. Zo bleef de Brugse vlag alleen in het hartje van London.

Af en toe werd tijdens de redevoering gerepliceerd. Zo riep een Schot : Mannetje, kom niet in de schotse wateren vissen... terwijl een slecht gehumeurde londenaar hem naar het Parlement verwees.

Een jood vroeg hem hoe het mogelijk was dat de belogische regering hem in zijn aktie niet steunde en een vegetariër verweet hem geheim agent te zijn van de euromarkt.

Bij terugkeer in het hotel gaf hij het stoeltje terug aan de portier, en enkele dagen later vernam hij dat het de maandogmorgen voor veel geld verkocht was ...

Al bij al is zijn "maiden-speech" een succes geworden.

Met een pension-houder uit heist is Victor teruggekeerd... gehaast... wat hij hoorde het één-mei-klokje al kleppen.

Louter toeval

Intussen heeft de lord-zegelbewaarder, minister Heath van Foreign-Office, bekend gemaakt dat Engeland deterritoriale wateren zal uitbreiden tot 12 mijl.

Dat is de schuld van De paepe... roepen de oostendenaars !

Uit nadere informatie is gebleken dat deze grenswijziging totaal vreemd is aan de aktie.

In Engeland zelf bestaat er ruime sympathie voor het visserijprivilegie, vooral in de media.

De maandagmorgen werd Victor De paepe ontvangen in de studio's van de britse televisie, waar hij met open armen ontvangen werd.

Een waarschuwing

Zoals we reeds schreven wed Victor De Paepe tijdens zijn rede onderbroken door een Jood die vroeg waarom de Belgische regering hem niet steunde. De paepe schijnt deze houding normaal te vinden, omdat het visserij-privilegie geenszins afhangt van een regering maar uitsluitend tot het domein behoort van het internationaal privaatrecht, zodat alleen Brugge het recht bezit eventueel afstand te doen van zijn voorrecht. Het zou kunnen gebeuren dat Brugge zich laat overhalen... maar dit mag absoluut niet gebeuren, want het visserijprivilegie betekent voor Brugge een onnoemelijk fortuin en biedt het vooruitzicht dat de Zeebrugse vissershaven de voornaamste wordt van onze kust.

Daarom is Victor De Paepe er van overtuigd dat zijn "Operation Charly II" op het einde van de maand beslist moet doorgaan. Met de vis uit de britse kustwateren wordt Zeebrugge rijk ! We hebben hem gevraagd of hij tijdens zijn verblijf in London engelse vis gegeten heeft. "Zeker, reeds bij mijn eerste middagmaal, 't was zeetong". Het smaakte niet bepaald lekker...

Beroep op vorstenpaar

Victor De paepe rust inmpiddels niet, want hij schreef een brief aan het blegisch vorstenpaar waarin hij de Koning vraagt om tijdens zijn aanstaande bezoek aan het engels vorstenpaar de kwestie voor te leggen. Ook kamervoorzitter Van Acker werd eenbrief gestuurd opdat hij bij de diensten van Buitenlandse Zaken inlichtingen zou inwinnen om te weten welk standpunt men wenst in te nemen in deze aangelegenheid.

(aldus de reportage van L. De Schalck in Burgerwelzijn 4 mei 1963)

Interpellatie door raadslid De paepe in zitting van 31 mei 1963

Punt 43 - Interpellatie door raadslid Depaepe

De Burgemeester : Ik heb een brief ontvangen van onze sympathieke collega Victor Depaepe, waarbij hij laat weten aan zijn interpellatie te verzaken. Dit is natuurlijk zeer jammer, maar waarschijnlijk zal deze interpellatie gehouden worden in de volgende zitting van de Raad. Ik moet onze collega bedanken voor de publiciteit die hij maakt voor Zeebrugge. Heel europa spreekt van Zeebrugge. Zeebrugge staat in het brandpunt van de belangstelling van alle landen der wereld. Wij verhoppen dat de heer Depaepe vroeg of laat met de "King Charles II" zal uitvaren om opgepikt te worden door het Britse loodswezen.

De heer Depaepe : De reden van de verzaking... Wanneer ik de laatste maal gevraagd had om een geleibrief van de stad Brugge te bekomen, dan werd deze geweigerd omdat de Conventie van Den Haag van 1882 het visserijprivilegie zou vernietigd hebben, omdat er ongunstig advies werd verleend van het Ministerie van buitenlandse Zaken en omdat de stad Brugge zich niet wou laten meeslepen in een financieel avontuur.

..... dan weerlegt Depaepe de drie argumenten.....

financieel : de financiële kant van de zaak is volledig rond en opgelost dank zij publiciteit.

conventie van den Haag : dit wordt door juristen volledig weerlegt
ongunstig advies Ministerie Buitenlandse Zaken : Van de privé-secretaris van Eerste Minister Mac Millan heb ik een brief ontvangen waarin staat dat hij mij zal helpen om de rechten van het Brugse visserijprivilegie te verdedigen. Volksvertegenwoordiger Vandamme heeft twee parlementaire vragen gesteld aan de Minister van buitenlandse Zaken. Tenslotte heb ik zelf een onderhandeling aangevraagd bij minister Spaak, wat waarschijnlijk toekomende week zal doorgaan.

Rekening houdende met deze en het feit dat het Schepencollege voor 't ogenblik geen geleibrief geeft, gebaseerd op het ongunstig advies van Buitenlandse Zaken, heb ik beslist geen interpellatie te houden.

Ik heb gemeend er goed aan te doen met de redenen uiteen te zetten waarom ik de acht vragen niet zal stellen.

De burgemeester rondt dit punt af.

(wordt vervolgd)

Nadruk verboden.